

Boom juridisch
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
E info@bjv.nl
I www.boomjuridisch.nl

EstateTip

Review

Afl. 2017-25

28 juni 2017

Papieren schenking, digitale aangifte? Jaarlijks daadwerkelijk *bewaren*

Voorlopig nog geen tropenrooster in erfrechtelijke zin. Het erfrecht stopt immers nooit. Sterker nog. Des te warmer, des te meer overlijdens, zo melden (in de regel) de statistieken. Maar dat terzijde. We hebben – afgezien van onze live-verhaaltjes op de bühne – nog geen verslag gedaan van het nieuwe aangifteformulier voor de erfbelasting. Artikel 21 Uitvoeringsregeling AWR, waar de folklore van de praktijk van de notariële successierechtelijke *memorie* van aangifte op gebaseerd was, is immers niet meer... Alleen een gapend gat met de trieste mededeling: ‘*vervallen*’. Alles – liefst het hele leven, en dan ook maar de dood in de vorm van de aangifte erfbelasting – moet tegenwoordig in een (al dan niet digitaal) formuliertje passen. Een beetje erfrechtelijke folklore is daarentegen gelukkig weer teruggekeerd, bewust of onbewust. In vraag 2c (p. 4) van het nieuwe aangifteformulier wordt gewag gemaakt van de ‘*executeur testamentair*’, zij het (jammer genoeg) zonder het klassieke verbindingsstreepje. Mooi man! Sowieso valt de term ‘*executeur*’ veelvuldig op de eerste pagina’s. We weten allemaal waarom. In artikel 72 SW 1956 is de executeur uitgeroepen tot de Koning aller erfrechtelijke aangiften. Waar het in de vorige ronde bij de eerste vraag nog niet helemaal duidelijk was wie die *contactpersoon* nu was – althans, dat deze niet met zoveel woorden vermeld werd – wordt de executeur nu bij de betreffende vraag uitdrukkelijk tot contactpersoon uitgeroepen: ‘*Is er een executeur? Vul dan de gegevens van de executeur in. De executeur is voor ons ook de contactpersoon.*’ Waar gaat dit ooit eindigen...?

Nu ‘the Dutch Gift’ steeds meer populariteit geniet in de wondere wereld der estate planning wilden wij inderdaad het thema van vandaag – aangifteformulier erfbelasting 2017 – combineren met deze niet meer weg te denken *papieren schenking*. Want ons oog viel al snel op het nieuwe ‘3I’ van het aangifteformulier.

Maar om er weer even in te komen (ten overvloede voor onze diehards), toch eerst nog even de twee klassieke artikelen die onmisbaar zijn voor een goed begrip en een goede beantwoording van vraag ‘3I’, te weten artikel 7:177 lid 1 BW en artikel 10 lid 3 SW 1956. Eerst civiel:

‘Voor zover een schenking de strekking heeft dat zij pas na het overlijden van de schenker zal worden uitgevoerd, en zij niet reeds tijdens het leven van de schenker is uitgevoerd, vervalt zij met het overlijden van de schenker, tenzij de schenking door de schenker *persoonlijk* is aangegaan en van de schenking een *notariële akte* is opgemaakt. Voor zover de schenking betrekking heeft op kleren, lijfstoebehoren, bepaalde lijfsieraden, bepaalde tot de inboedel behorende zaken en bepaalde boeken, kan worden volstaan met een door de schenker geheel met de hand geschreven, gedagtekende en ondertekende onderhandse akte.’ (Curs. SBS)

Dan fiscaal:

‘Voor de toepassing van dit artikel wordt de erflater geacht een genot van een vruchtgebruik te hebben gehad van de in het eerste lid bedoelde goederen indien hij tegenover het genot dat hij van de goederen heeft aan degene ten laste van wie dat genot komt niet *jaarlijks daadwerkelijk* een bedrag betaalt dat ten minste gelijk is aan het percentage, bedoeld in artikel 21, veertiende lid, van de waarde van de goederen in onbezwaarde staat.’ (Curs. SBS)

En hoe luidt ook alweer het *overgangsrecht* voor oude papieren schenkingen (*Stb.* 2009, 564), lees: die van vóór 2010?

‘Indien ter zake van een schuldig erkenning uit vrijgevigheid die is gedaan *vóór de inwerkingtreding* van deze wet, een rente is afgesproken waarvan de betrokkenen *in redelijkheid mochten aannemen dat deze zakelijk was* en deze rente lager is dan de rente, bedoeld in het ingevolge artikel I, onderdeel I, ingevoerde artikel 10, derde lid, van de Successiewet 1956, treedt voor de toepassing van artikel 10, derde lid, van de Successiewet 1956 de hiervoor bedoelde overeengekomen rente, voorzover deze is afgesproken vóór de inwerkingtreding van deze wet, in plaats van de in artikel 10, derde lid, van de Successiewet 1956 bedoelde rente.’ (Curs. SBS)

En wat willen wij nu eigenlijk zeggen of beter: schrijven? Weet u nog dat wij ons regelmatig lieten ontvallen dat als men echt ‘lekker’ genotsvoorkomend bezig wil zijn, het goed is om er thuis ook *daadwerkelijk* een artikel ‘*artikel-10-lid 3-plankje of laatje*’ op na te houden, waaruit op eerste aanzegging de bewijsstukken van het ‘jaarlijks daadwerkelijk betalen’ van de zes procent (of de overgangsrechtelijke) *rente* tevoorschijn konden worden gehaald? Ja toch? Ook al is genotsvoorkomend bezig zijn niet ‘onze’ sterkste (menselijke) kant...

De Belastingdienst heeft de boodschap van ‘het plankje en het laatje’ in ieder geval goed begrepen en voegt thans in de kantlijn over de rentebetaling bij de papieren schenking op het huidige formulier bij de laatste vraag van ‘3l’: ‘*Heeft hij over deze schenkingen jaarlijks een rente van minimaal 6% betaald?*’, er nieuw aan toe:

‘Ja. Stuur een kopie van de betalingsbewijzen, bijvoorbeeld bankafschriften mee met de aangifte. [...].’ (Vet SBS)

Voor de volledigheid: aan deze vraag onder ‘3l (Andere schulden. Bijvoorbeeld schenkingen op papier, leningen, schulden aan postorderbedrijven [...])’ ging de volgende vraag vooraf:

‘Heeft de overledene tijdens zijn leven schenkingen gedaan die pas na zijn overlijden uitbetaald worden (zogenoemde schenkingen op papier via een notariële akte)?’ (Cursief en vet SBS)

Kortom, niet alleen jaarlijks daadwerkelijk betalen, maar uiteraard ook jaarlijks daadwerkelijk *bewaren!*

Er gaat tegenwoordig immers nog wel eens het een en ander (zoals geld) mee ‘de kist’ in, soms te pas, soms te onpas, zoals in Rechtbank Oost-Brabant 19 januari 2017, ECLI:NL:RBOBR:2017:221.

Tot volgende week!

Boomjuridisch

www.scholsburgerhartschols.nl www.boomjuridisch.nl

© 2017 Boom juridisch | ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip* Review aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.